

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

• సకలకర్మసిద్ధికి
శ్రీమద్రామాయణ పారాయణం •

సకల బోధ శాంతి

పారాయణ చేయవలసిన సర్గలు

సకల బోధ శాంతి

సుందరకాండ - 38 వ సర్గ - 73 శ్లోకాలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య - 73 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, దేశస్యాస్య, శత్రుదురాక్రమణ, ఆర్థికమాంద్య, ప్రజాకల్లోలాది, సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, ఏతద్ దేశస్థిత, సర్వజనేషు, సామనస్య, సాదరభావనా సిద్ధ్యర్థం, హిందూధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమ- నిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, అక్షరలక్ష్యాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం, జ్ఞానతోఽజ్ఞానతో వా, భగవత్సన్నిధౌ, భాగవతసన్నిధౌ వా, కృతానాం, మహాపచారాణాం శాన్త్యర్థం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గతే, సుందరకాండే, కాకనుగ్రహాత్మక, అష్టత్రింశసర్గపారాయణం, తథా, శ్రీయోగవాశిష్ఠే, ఉత్పత్తిప్రకరణే, ఏకోనసప్తతితమసర్గపారాయణం చ, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రామప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సుందరకాండే అష్టాత్రింశస్సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ ।

భో దశస్యాస్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

తతస్స కపిశార్దూలః తేన వాక్యేన హర్షితః ।

సీతామువాచ తచ్ఛ్రుత్వా వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 38.1 ॥ (2 సార్లు)

యుక్తరూపం త్వయా దేవి భాషితం శుభదర్శనే ।

సదృశం స్త్రీస్వభావస్య సాధ్వీనాం వినయస్య చ ॥ 38.2 ॥

స్త్రీత్వం న తు సమర్థం హి సాగరం వ్యతివర్తితుమ్ ।

మామధిష్ఠాయ విస్తీర్ణం శతయోజనమాయతమ్ ॥ 38.3 ॥

ద్వితీయం కారణం యచ్ఛ బ్రవీషి వినయాన్వితే ।

రామాదన్యస్య నార్హామి సంస్పర్శమితి జానతి ॥ 38.4 ॥

ఏతత్తే దేవి సదృశం పత్న్యాస్తస్య మహాత్మనః ।

కా హ్యన్య త్వామ్భుతే దేవి బ్రూయాద్వచనమీదృశమ్ ॥ 38.5 ॥

శ్రోష్యతే చైవ కాకుత్స్థః సర్వం నిరవశేషతః ।

చేష్టితం యత్త్వయా దేవి భాషితం మమ చాగ్రతః ॥ 38.6 ॥

కారణైర్బహుభిర్దేవి రామప్రియచిక్తీర్షయా ।

స్నేహప్రస్కన్నమనసా మయైతత్సముదీరితమ్ ॥ 38.7 ॥

లంకాయా దుష్ప్రవేశత్వాత్ దుస్తరత్వాన్మహోదధేః ।

సామర్థ్యాదాత్మనశ్చైవ మయైతత్సముదీరితమ్ ॥ 38.8 ॥

ఇచ్ఛామి త్వం సమానేతుమ్ అద్యైవ రఘుబంధునా ।

గురుస్నేహేన భక్త్యా చ నాన్యథైతదుదాహృతమ్ ॥ 38.9 ॥

యది నోత్సహసే యాతుం మయా సార్థమనిందితే ।

అభిజ్ఞానం ప్రయచ్ఛ త్వం జానీయాద్రాఘవో హి తత్ ॥ 38.10 ॥

ఏవముక్తా హనూమతా సీతా సురసుతోపమా ।

ఉవాచ వచనం మందం బాష్పప్రగ్రథితాక్షరమ్ ॥ 38.11 ॥

ఇదం శ్రేష్ఠమభిజ్ఞానం బ్రూయాస్త్యం తు మమ ప్రియమ్ ।

శైలస్య చిత్రకూటస్య పాదే పూర్వోత్తరే పురా ॥ 38.12 ॥

తాపసాశ్రమవాసిన్యాః ప్రాజ్యమూలఫలోదకే ।

తస్మిన్ సిద్ధాశ్రమే దేశే మందాకిన్యా హ్యదూరతః ॥ 38.13 ॥

తస్యోపవనషండేషు నానాపుష్పసుగంధిషు ।

విహృత్య సలిలక్లిన్నా తవాంకే సముపావిశమ్ ॥ 38.14 ॥

తతో మాంససమాయుక్తః వాయసః పర్యతుణ్డయత్ ।
తమహం లోష్టముద్యమ్య వారయామి స్మ వాయసమ్ ॥ 38.15 ॥

దారయన్ స చ మాం కాకః తత్రైవ పరిలీయతే ।
న చాప్యపారమన్మాంసాత్ భక్షార్థీ బలిభోజనః ॥ 38.16 ॥

ఉత్కర్షన్త్యాం చ రశనాం క్రుద్ధాయాం మయి పక్షిణీ ।
ప్రస్యమానే చ వసనే తతో దృష్టా త్వయా హ్యహమ్ ॥ 38.17 ॥

త్వయాఽపహసితా చాహం క్రుద్ధా సంలజ్జితా తదా ।
భక్షగృధ్రేన కాకేన దారితా త్వాముపాగతా ॥ 38.18 ॥

ఆసీనస్య చ తే శ్రాంతా పునరుత్సంగమావిశమ్ ।
క్రుద్ధ్యంతి చ ప్రహృష్టేన త్వయాఽహం పరిసాన్వితా ॥ 38.19 ॥

బాప్సపూర్ణముఖీ మందం చక్షుషీ పరిమార్జతీ ।
లక్షితాఽహం త్వయా నాథ వాయసేన ప్రకోపితా ॥ 38.20 ॥

పరిశ్రమాత్ ప్రసుప్తా చ రాఘవాంకేఽప్యహం చిరమ్ ।
పర్యాయేణ ప్రసుప్తశ్చ మమాంకే భరతాగ్రజః ॥
స తత్ర పునరేవాథ వాయసస్సముపాగమత్ ॥ 38.21 ॥

తతస్సుప్తప్రబుద్ధాం మాం రామస్యాంకాత్సముత్థితామ్ ।
వాయసస్సహసాఽగమ్య విదదార స్తనాంతరే ॥ 38.22 ॥

పునః పునరథోత్పత్య విదదార స మాం భృశమ్ ।
తతస్సముక్షితో రామః ముక్తేశ్శోణితబిందుభిః ॥ 38.23 ॥

వాయసేన తతస్తేన బలవత్క్లిశ్యమానయా ।
స మయా బోధితశ్రీమాన్ సుఖసుప్తః పరస్తపః ॥ 38.24 ॥

స మాం దృష్ట్వా మహాబాహుః వితున్నాం స్తనయోస్తదా ।
ఆశీవిష ఇవ క్రుద్ధః శ్వసన్ వాక్యమభాషత ॥ 38.25 ॥

కేన తే నాగనాసోరు విక్షతం వై స్తనాన్తరమ్ ।
కః క్రీడతి సరోషేణ పంచవక్త్రేణ భోగినా ॥ 38.26 ॥

వీక్షమాణస్తతస్తం వై వాయసం సముదైక్షత ।
నఖైస్సరుధిరైస్తీక్ష్ణైః మామేవాభిముఖం స్థితమ్ ॥ 38.27 ॥

పుత్రః కిల స శక్రస్య వాయసః పతతాం వరః ।
ధరాన్తరగతశ్శీఘ్రం పవనస్య గతౌ సమః ॥ 38.28 ॥

తతస్తస్మిన్మహాబాహుః కోపసంవర్తితేక్షణః ।
వాయసే కృతవాన్ క్రూరాం మతిం మతిమతాం వరః ॥ 38.29 ॥

స దర్భం సంస్తరాద్భుహ్య బ్రాహ్మణాస్త్రేణ యోజయత్ ।
స దీప్త ఇవ కాలాగ్నిః జజ్వాలాభిముఖో ద్విజమ్ ॥ 38.30 ॥

స తం ప్రదీప్తం చిక్షేప దర్భం తం వాయసం ప్రతి ।
తతస్తం వాయసం దర్భః సోఽమృరేఽనుజగామ హ ॥ 38.31 ॥

అనుసృష్టస్తదా కాకః జగామ వివిధాం గతిమ్ ।
లోకకామ ఇమం లోకం సర్వం వై విచచార హ ॥ 38.32 ॥

స పిత్రా చ పరిత్యక్తః సురైశ్చ సమహర్షిభిః ।
త్రీన్లోకాన్సంపరిక్రమ్య తమేవ శరణం గతః ॥ 38.33 ॥

స తం నిపతితం భూమౌ శరణ్యశ్శరణాగతమ్ ।
వధార్హమపి కాకుత్స్థః కృపయా పర్యపాలయత్ ॥ 38.34 ॥

న శర్మ లబ్ధ్వా లోకేషు తమేవ శరణం గతః ॥ 38.35 ॥

పరిద్యూనం విషణ్ణం చ స తమాయాంతమబ్రవీత్ ।
మోఘం కర్తుం న శక్యం తు బ్రాహ్మమస్త్రం తదుచ్యతామ్ ॥ 38.36 ॥

హినస్తు దక్షిణాక్షి త్వత్ శర ఇత్యథ సోఽబ్రవీత్ ।
తతస్తస్యాక్షి కాకస్య హినస్తిస్మ స దక్షిణమ్ ।
దత్త్వా స దక్షిణం నేత్రం ప్రాణేభ్యః పరిరక్షితః ॥ 38.37 ॥

స రామాయ నమస్కృత్వా రాజ్ఞే దశరథాయ చ ।
విసృష్టస్త్రేన వీరేణ ప్రతిపేదే స్వమాలయమ్ ॥ 38.38 ॥

మత్స్యతే కాకమాత్రే తు బ్రహ్మస్త్రం సముదీరితమ్ ।
కస్మాద్యో మాం హరత్త్వత్తః క్షమసే తం మహీపతే ॥ 38.39 ॥

స కురుష్వ మహోత్సాహః కృపాం మయి నరర్షభ ।
త్వయా నాథవతీ నాథ హ్యనాథా ఇవ దృశ్యతే ॥ 38.40 ॥

ఆన్యశంస్యం పరో ధర్మః త్వత్త ఏవ మయా శ్రుతః ।
జానామి త్వాం మహావీర్యం మహోత్సాహం మహాబలమ్ ॥ 38.41 ॥

అపారపారమక్షోభ్యం గాంభీర్యాత్సాగరోపమమ్ ।
భర్తారం ససముద్రాయాః ధరణ్యా వాసవోపమమ్ ॥ 38.42 ॥

ఏవమస్త్రవిదాం శ్రేష్ఠః సత్యవాన్ బలవానపి ।
కిమర్థమస్త్రం రక్షస్సు న యోజయతి రాఘవః ॥ 38.43 ॥

న నాగా నాపి గన్ధర్వాః నాసురా న మరుద్గణాః ।
రామస్య సమరే వేగం శక్తాః ప్రతిసమాధితుమ్ ॥ 38.44 ॥

తస్య వీర్యవతః కశ్చిత్ యద్యస్తి మయి సంభ్రమః ।

కిమర్థం న శరైస్తేజైః క్షయం నయతి రాక్షసాన్ ॥ 38.45 ॥

భ్రాతురాదేశమాదాయ లక్ష్మణో వా పరస్తపః ।

కస్య హేతోర్న మాం వీరః పరిత్రాతి మహాబలః ॥ 38.46 ॥

యది తౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ వాయ్వగ్నిసమతేజసౌ ।

సురాణామపి దుర్ధర్షౌ కిమర్థం మాముపేక్షతః ॥ 38.47 ॥

మమైవ దుష్కృతం కించిత్ మహదస్తి న సంశయః ।

సమర్థావపి తౌ యన్మాం నావేక్షేతే పరస్తపౌ ॥ 38.48 ॥

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా కరుణం సాశ్రుభాషితమ్ ।

అథాబ్రవీన్మహాతేజాః హనూమాన్ మారుతాత్మజః ॥ 38.49 ॥

త్వచ్ఛోకవిముఖో రామః దేవి సత్యేన మే శపే ।

రామే దుఃఖాభిపన్నే చ లక్ష్మణః పరితప్యతే ॥ 38.50 ॥

కథంచిద్భవతీ దృష్ట్వా న కాలః పరిశోచితుమ్ ॥ 38.51 ॥

ఇమం ముహూర్తం దుఃఖానాం ద్రక్ష్యస్యంతమనిన్దితే ।

తాపుభౌ పురుషవ్యాఘ్రౌ రాజపుత్రౌ మహాబలౌ ॥ 38.52 ॥

త్వద్దర్శనకృతోత్సాహౌ లంకాం భస్మీకరిష్యతః ॥ 38.53 ॥

హత్వా చ సమరే క్రూరం రావణం సహబాన్ధవమ్ ।

రాఘవస్త్వాం విశాలాక్షి నేష్యతి స్వాం పురీం ప్రతి ।

బ్రూహి యద్రాఘవో వాచ్యః లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ॥ 38.54 ॥

సుగ్రీవో వాఽపి తేజస్వీ హరయోఽపి సమాగతాః ।

ఇత్యుక్తవతి తస్మింశ్చ సీతా సురసుతోపమా ।

ఉవాచ శోకసంతప్తా హనూమంతం ప్లవంగ్లమమ్ ॥ 38.55 ॥

కౌసల్యా లోకభర్తారం సుషువే యం మనస్వినీ ।

తం మమార్థే సుఖం పృచ్ఛ శిరసా చాభివాదయ ॥ 38.56 ॥

ప్రజశ్చ సర్వరత్నాని ప్రియా యాశ్చ వరాజ్గనాః ।

ఐశ్వర్యం చ విశాలాయాం పృథివ్యామపి దుర్లభమ్ ॥ 38.57 ॥

పితరం మాతరం చైవ సంమాన్యాభిప్రసాద్య చ ।

అనుప్రవ్రజితో రామం సుమిత్రా యేన సుప్రజాః ॥ 38.58 ॥

ఆనుకూల్యేన ధర్మాత్మా త్యక్త్వా సుఖమనుత్తమమ్ ।

అనుగచ్ఛతి కాకుత్స్థం భ్రాతరం పాలయన్వనే ॥ 38.59 ॥

సింహస్కన్ధో మహాబాహుః మనస్వీ ప్రియదర్శనః ।

పితృవద్వర్తతే రామే మాతృవన్మాం సమాచరన్ ॥ 38.60 ॥

హ్రీయమాణాం తదా వీరః న తు మాం వేద లక్షణః ॥ 38.61 ॥

వృద్ధోపసేవీ లక్ష్మీవాన్ శక్తో న బహు భాషితా ।

రాజపుత్రః ప్రియశ్రేష్ఠః సదృశశ్శ్వశురస్య మే ॥ 38.62 ॥

మమ ప్రియతరో నిత్యం భ్రాతా రామస్య లక్షణః ।

నియుక్తో ధురి యస్యాం తు తాముద్వహతి వీర్యవాన్ ॥ 38.63 ॥

యం దృష్ట్వా రాఘవో వైవ వృత్తమార్యమనుస్మరేత్ ।

స మమార్థాయ కుశలం వక్తవ్యో వచనాన్మమ ।

మృదుర్నిత్యం శుచిర్దక్షః ప్రియో రామస్య లక్షణః ॥ 38.64 ॥

యథా హి వానరశ్రేష్ఠ దుఃఖక్షయకరో భవేత్ ।

త్వమస్మిన్ కార్యనిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ ॥ 38.65 ॥

రాఘవస్త్యత్సమారమ్భాత్ మయి యత్నపరో భవేత్ ॥ 38.66 ॥

ఇదం బ్రూయాశ్చ మే నాథం శూరం రామం పునః పునః ।

జీవితం ధారయిష్యామి మాసం దశరథాత్మజ ॥ 38.67 ॥

ఊర్ధ్వం మాసాన్న జీవేయం సత్యేనాహం బ్రవీమి తే ।

రావణేనోపరుద్ధాం మాం నికృత్యా పాపకర్మణా ॥ 38.68 ॥

త్రాతుమర్హసి వీర త్వం పాతాళాదివ కౌశికీమ్ ।

తతో వస్త్రగతం ముక్త్యా దివ్యం చూడామణిం శుభమ్ ।

ప్రదేయో రాఘవాయేతి సీతా హనుమతే దదౌ ॥ 38.69 ॥

ప్రతిగృహ్య తతో వీరః మణిరత్నమనుత్తమమ్ ।

అంగుళ్యా యోజయామాస న హ్యస్య ప్రాభవద్భుజః ॥ 38.70 ॥

మణిరత్నం కపివరః ప్రతిగృహ్యోభివాద్య చ ।

సీతాం ప్రదక్షిణం కృత్వా ప్రణతః పార్శ్వతః స్థితః ॥ 38.71 ॥

హర్షేణ మహతా యుక్తః సీతాదర్శనజేన సః ।

హృదయేన గతో రామం శరీరేణ తు విష్ఠితః ॥ 38.72 ॥

మణివరముపగృహ్య తం మహార్హం, జనకన్యపాతృజయా ధృతం ప్రభావాత్ ।

గిరిరివ పవనావధూతముక్తః, సుఖితమనాః ప్రతిసంక్రమం ప్రపేదే ॥ 38.73 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ ।

భో దశాస్యాంతకౌస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే సున్దరకాణ్డే అష్టాత్రింశసర్గః

